

Kronieken maart 2016

05/03 begint voor sommigen van Effata erg vroeg, na de oproep, om voor mensen die bereikt worden door 'de **Tinten**', **spaghetti** te gaan gereedmaken. Met wel 20 zijn ze, vrijwillig, om te helpen, om te tonen dat ze niet alleen zijn. Volgende keer, een beetje anders organiseren?

Maar vandaag is er ook om 18.30 uur **Gevi**, viering voor de **4de zondag van de vasten** en **Verzoeningsviering**. Nancy verwelkomt de gemeenschap en ze wijst op de extra aandacht voor de jongeren, die achter in de kapel creatief bezig zijn.

De paters Gaston en Andreas gaan voor, Agnes verzorgt de homilie. In elke familie met meerdere kinderen is er een jongste en een oudste: over die gaat het vandaag in het evangelie (Lucas 15, 1-3, 11-32) het verhaal van de verloren zoon, dat we eerst beluisteren. Dan gaan we met Agnes op reis, naar Rusland, meer speciaal naar de Hermitage, waar een schilderij van Rembrandt hangt, 'De verloren zoon' waarvan we hier een kopie zien. Wie ben ik: de vader, de jongste zoon of de oudste? (Bedankt voor je tekst Agnes!)

Wij kennen het verhaal: als ik de jongste zoon ben, verlaat ik het huis, verlangend naar een ander, gelukkiger leven. Ik verlaat het gekende, het vertrouwde, ik wil andere horizons ontdekken. Tot er een ogenblik komt dat ik me verlaten voel en het niet meer zie zitten. Dan stel ik mij de vraag: 'Wat is nog zinvol?' Er zal wel iemand luisteren naar mijn ontgoocheling en mijn mislukken en dan zal ik weer mogen thuiskomen, vooral bij mezelf. Dat is het beeld van de jongste zoon, die maar één ding meer verlangt: terugkeren naar zijn huis. Dat mocht en er werd gevierd ...

Op het schilderij staat nog een figuur: de oudste zoon, nooit weggeweest, altijd hard gewerkt, elke dag ongelukkiger. Hij verwijdert zich van zijn vader, spreekt over zijn jongste broer als over 'die zoon van u'. Die figuur staat in het duister, hij is een vreemde geworden, hij is ook verloren! Toch wordt ook hij binnengehaald om mee te vieren!

Kijk eens naar de vader en vooral naar zijn handen: de linkerhand is gespierd, grijpt vast, houdt vast. De rechterhand is zacht, ligt teder op de schouder, troost en bemoedigt. Alsof Rembrandt het vaderlijke en het moederlijke van God wil uitbeelden: zingen wij hier niet: 'vader, moeder, God met ons'. Wij spreken, net als het jodendom en de Islam, van God als van 'De Barmhartige'.

Soms ben ik de jongste zoon, soms ben ik de oudste, ik verlang terug naar mijn grond, ik verlang naar de vergevende handen van mijn vader.

Wij zijn terug thuis na de reis naar de Hermitage in Sint-Petersburg. Wij laten onze handen zacht en mild op elkaars schouders rusten. Tine en Tom leiden het verzoeningsmoment in, verzoening bij God, de barmhartige! Dan breken wij brood en delen brood en wijn, dat gedenken wij dankbaar! De jongeren hebben onder de leiding van Nancy een tekening gemaakt, waarmee zij het leven kleur willen geven. Kon Guido ze nog maar zien staan, fier en rechtop om wat ze hebben gemaakt, zij de jonge mensen!

Wij hebben gebeden voor een kleinkind dat in haar studies een belangrijke beslissing moet nemen, gedankt voor de vrijwilligers voor al wat ze doen (zelfs spaghetti bereiden), wij hebben gedankt voor de vriendelijke ontvangst aan het nieuwe gebouw in de Voskenslaan. Wij hebben gebeden voor de Clemensdag in Wittem, volgende week, waar vijf mensen van Effata als geassocieerden zullen toetreden.

Wij sluiten af, zegenen al wie hier is. Het aandenken aan deze viering: 'Ik was verloren, en U hebt mij gevonden.'

Het is ook Gevi, er zijn kramiekboterhammen en chocoladebrood en tijd om te luisteren naar de anderen, en de eerste kaartjes voor Palmzondag gereed te maken.

11/03: Koorrepetitie. Wij herhalen de liederen voor palmzondag en voor Pasen, voor de paasweek en met Pasen in de gevangenis. Het valt allemaal wel mee, zelfs al zijn een aantal zangers reeds vertrokken naar de Clemensdag in Wittem.

12/03: Clemensdag te Wittem. Ik kreeg deze impressie van iemand die erbij was: bedankt in elk geval!

'Op vrijdag 11 maart 2016 ondertekenden Agnes, Caië, Chrisje, Fons en Henk hun associatie met de redemptoristen. Bernadette, Chris, Dirk, Ludwin en Walter, die al geassocieerd zijn, waren voor die gelegenheid ook naar Wittem gegaan.

De volgende dag (12/03) telde het gezelschap, twintig medewerkers van Effata voor de Clemensdag, met als thema: 'NABIJHEID DIE VRIJ LAAT', de icoon van de Moeder van Altijdurende Bijstand als inspiratie voor een leven in het teken van de verlossing.

Het werd een inspirerende dag met een inleiding door zr. Anneliese Herzig, de meditatie rond de icoon, de voorstelling van de actuele projecten van de redemptoristen zoals ons project in de Voskenslaan, een groepsworkshop en de viering.

Het is ook altijd genieten van de verbroederende of verzusterende gesprekken tijdens de pauzes en de lunch.'

Op zaterdag 19/03 is er 's morgens een '**Grote Paaskuis**' en om 16.45 uur komt de **meditatiegroep** bijeen. Walter VW schreef een impuls voor maart en die vat ik hierna samen (Bedankt Walter!):

'Er was eens een priester in Kameroen die een merkwaardige preek hield. Zijn kerkgemeenschap was klein en gelegen in een moslimwijk en zijn parochianen klaagden over hun kwetsbare positie. Hij vroeg aan de gemeenschap hoe de mama's rijst klaar maakten. Hij kreeg heel wat interessante tips. Toen vroeg hij of zij om de rijst op smaak te brengen er evenveel zout in deden als er rijst was. Een mama zei lachend dat je maar een kleine hoeveelheid zout nodig had om twee kilo rijst heerlijk te laten smaken. De priester zei dat de rol van christenen in een multiculturele samenleving samenvalt met dat beetje zout in de rijst. Ook als je met een klein groepje bent, kan je door de kwaliteit van woord en daad een gemeenschap meerwaarde geven.

Maar je kunt dit verhaal ook op de meditatie toepassen. Als een dagje leven de rijst voorstelt dan zijn je dagelijkse minuten meditatie het zout. En net zoals het toedienen van zout in het eten een heel eenvoudige handeling is geldt dit ook voor de meditatie. Je neemt gewoon je gsm, stelt je klok in en kiest de tijd die nu kan. Je sluit je ogen en zegt vriendelijk en met liefde je mantra of gebedswoord: ma - ra - na -tha of een ander inspirerend woord. Maranatha zijn vier helende klanken die je tot rust brengen en je tegelijk verbinden met die man van Nazareth die al goed doende rondwandelde. Je hoeft niet na te denken, je niets te verbeelden, je hoeft niet je geloof te analyseren of te bevragen. Gewoon in stilte vriendschap sluiten met dat ene woord. Eenvoudiger kan niet.

Beste tochtgenoten, probeer en blijf proberen. Je zal merken dat dan de komende Goede Week misschien een echt smakelijke week zal worden. Pasen zal dan dieper aanvoelen dan lekkere eitjes ook al eet ik ze heel graag.'

Op het gewone uur, om 18.30 uur, is er **de Effataviering op Palmzondag** met de tweede **omhaling voor de Zuidactie: 'Respect CHHOTI!'**

Je ziet dat De Goede Week begint en pater Gaston die voorgaat, legt er de nadruk nog eens op: van nu tot Pasen zullen we één grote viering hebben, dus geen zegen op het einde van de vieringen die gewoon van dag tot dag doorlopen. Een lector herinnert ons aan het thema van de voorbije vasten: 'Een ketting van nieuw leven'. Daarvoor hebben we dingen gedaan die nieuw leven maken: inschakelen op wat echt wezenlijk is (soberheid), inschakelen op Jezus (verinnerlijking), inschakelen op onze medemens (solidariteit) en inschakelen op verzoening en verdraagzaamheid (verzoening): we brengen witte en rode schakels aan bij de icoon van Jezus.

Het is Palmzondag: dus vieren we deze dag, een rustdag in de al te prille lente, rond een man Jezus genaamd of 'God redt', de goedheid zelve, een bevrijder die wapens schuwt, een profeet in woord en daad. Een man, verwelkomd met Hosanna, dan afscheid genomen, gekruisigd, dood en begraven, herkend is en gezien, een mens naar Gods bedoeling. De palm en de palmkaartjes worden aangebracht, groene palm, een ding van niks, helemaal niet waardeloos, een herinnering aan de Zondvloed, aan de vreugde van Witte Donderdag, de droefheid van Goede Vrijdag en de rouw van Stille Zaterdag. Hoop om door die Goede Vrijdag door te komen. In feite is palm al van Pasen, gezegend en zegenend.

Als evangelie lezen we uit Marcus het verhaal over het zoeken naar een rijdier voor Jezus, een geleend ezelsveulen, en de feestelijke intrede van Jezus in Jeruzalem, waarbij met groene takken

werd gezwaaid, palmtakken die mettertijd onze buxus sempervirens zijn geworden. Iedereen zingt mee: 'Alles wacht op u, vol hoop' en 'Laudate!'

Maar het is ook zondag: de dienst van het kruis volgt. Als het berkenhouten kruis op het koor staat en een rood lint aan dat kruis gehangen is, leest een lezer uit Jesaja over lichamelijke kwellingen, en twee lezers uit het lijdensverhaal, afgewisseld met meditaties door de voorganger, pater Gaston: 'De geest is gewillig, het vlees is zwak!' Uiteindelijk wordt Jezus veroordeeld om gekruisigd te worden en moet hij zijn kruis dragen: 'Laten wij bidden om staande te blijven.' Jezus sterft aan het kruis ... en wordt begraven in een rotsgraf: 'Vader, in uw handen beveel ik mijzelf'.

Wij zingen, na de tweede omhaling voor het Fracaritaproject, het tafelgebed 'Gij die weet', we bidden samen het Onze Vader en delen de vrede, we breken en delen brood en bidden tot Jezus: 'Hij was maar de man op een ezel, de zachtste van alle mensen op een zacht dier, die de hardste der steden binnenreed.'

Alle vieringen zijn één liturgisch feest, geen zegen dus, wel een slotlied..

24/03: Witte Donderdagviering. In de kapel staat een lange tafel, gedekt voor de gezamenlijke maaltijd: brood (hosties), water, wijn, bloemen, kaarsen. Op het altaar staat het nodige voor de handenwassing: twee schotels voor water, doeken om je voorganger de handen af te drogen: Een voorbeeld van nederigheid.

Wij denken natuurlijk aan die vreselijke gebeurtenissen van de voorbije dagen (22 maart!). Maar we bidden om vrede, speciaal vandaag op Witte Donderdag, de dag waarop Jezus ons zijn vrede doorgaf. En laat angst gerust angst zijn, niet om ons raad te geven, maar om verbonden te blijven, om een sprankel hoop te blijven bewaren.

In deze viering herinneren we ons dat Jezus met zijn leerlingen het Pesachfeest viert, het joodse Paasfeest, in een dreigende stad, met een blijde, bijna hysterische intocht van Jezus in de stad, maar evengoed met het weggagen van kooplieden en geldwisselaars uit de Tempel. Maar we zingen ook lied 20, 'Waar vriendschap is en liefde, daar is God', met die zin 'Mogen wij zien, met allen die al daar zijn' en dan denken aan Guido, die al daar is en ziet. Zoals wij heel de tijd denken aan die tijd met hem, plots gedaan, zorgen dat hij ziet dat het goed gaat met zijn Effata. Niets vaags, maar ondertussen luisteren naar het zoeken naar een zaal waar feest kon gevierd worden: een ééndaagse opdracht! Meer iets voor Tom! Wij gaan verder met deze viering 'opdat wij doen wat hij heeft gedaan, vol vertrouwen in u, tot het laatste toe uw weg gaan, uw wil doen.' Door twee kantelmomenten wordt deze avond iets héél speciaal. Vooreerst door de voetwassing, meidenwerk, waar Jezus zich dienstbaar maakt en ten tweede door een verhaal te maken voor nu en voor de toekomst van het breken van brood en het delen van wijn (zie ook de eerste brief aan de Korintiërs, hoofdstuk 11, verzen 26 en 27 en lied 209^E). Nico ter Linden heeft deze momenten meesterlijk beschreven: wij luisteren naar de wanhoop van het volk in slavernij en van Jezus.

Jezus trekt naar de Olijfberg.

25/03: Goede Vrijdagviering met kruisverering. Een tafel met een purperen doek, een zwijgende, stille kapel met achterin een opgebaarde Jezus: dat is al wat je nodig hebt om de dode Jezus te vereren. De opgebaarde Jezus wordt naar voor gebracht, op de tafel gelegd.

Wij komen samen om het lijden en sterven van Jezus op het kruis te gedenken, maar dat is niet altijd zo geweest. Christenen kwamen uit het jodendom en het kruis was een vervloekt foltertuig. Nog steeds is kruisdood symbool van een wrede godsdienst. Maar waarom is Jezus gestorven op een kruis? God is zeker niet bloeddorstig: een zoenoffer kan het dus niet geweest zijn ... Omdat hij over God sprak als over een liefdevolle vader, omdat hij het opnam voor verlatenen, voor zondaars, waardoor hij op gevoelige tenen trapt! Alhoewel men het hem afraadde ging hij naar Jeruzalem, joeg aan de tempel de veehandelaars en de geldwisselaars weg, stelde de godsdienstige achtergronden van de verantwoordelijken in vraag, en moest dat boeten. Hij vluchtte niet. Hij bleef trouw aan zijn zendingen hij stierf aan het kruis. Wij kunnen maar zeggen: "*Dank u Jezus*". Wij kunnen die dank maar uiten met een bloem!

Els leest uit Jesaja over de man van smarten, die door het kwaad van de wereld is gebroken. Dan lezen twee andere lectoren en pater Gaston afwisselend het lijdensverhaal tot Jezus sterft aan het kruis: "*Het is volbracht*" Wij knielen uit eerbied, ik neig het hoofd, knielen gaat niet meer. Pater

Gaston nodigt uit tot de kruisverering: heel velen hebben bloemen of een bloem meegebracht, om ze als dank te leggen naast de opgebaarde Jezus. Voorbeden volgen, over Jezus en wij zingen of neuriën en de piano speelt zacht: Lied 40 'Blijf nu hier en waak hier met mij, waken en bidden'. Indrukwekkend, maar niemand blijft hier!

Dan is er de heel korte communie, met het Onze Vader en vredewensen aan elkaar. Wij zingen lied 58 'Groter dan ons hart'; de viering eindigt met de woorden: *"De beker is geledigd tot de laatste druppel. Het is volbracht. Ga en doe gij evenzo"* Een enorme opdracht! Gaat die ons soms te boven?

26/03: Paaszaterdagviering. Deze viering komt in grote lijnen overeen met de Paasviering: het koor met orkest treedt op, Ilse dirigeert, en er is een receptie achteraf. Vannacht treedt het zomerruim in werking: één uur minder slapen. En we zullen elkaar allemaal een zalig Pasen toewensen!

Een eerste lezer leest uit Matteüs, we horen het vervolg van de kruisdood: zelfs dood moet hij nog bewaakt worden, hoe gevaarlijk was hij dan wel? Mensen doen elkaar de ergste dingen aan, omdat ze geen zin meer ontdekken in wat er gebeurt: ze zijn onzeker, hopeloos, angstig. Maar mensen hebben ook die leegte bevochten, ze hebben zin gezocht, de chaos overwonnen. Zij hebben Jezus als licht voor deze wereld aanvaard.

Ons vastenthema was: 'Een ketting van nieuw leven'. Kunnen we zo'n ketting maken 40 dagen lang? Deze viering is dan ook geplaatst in het teken van verbondenheid met elkaar, met God, met allen die uitkijken naar nieuw leven. Wij doen dit niet alleen en zingen daarom lied 109, 'Wees hier aanwezig' Moeilijk maar rijk en veelbelovend. Na het lied trekken we onze wipala aan, wordt de brandende paaskaars binnengebracht en wordt het doopwater gezegend door pater Gaston, die zal voorgaan. Met een palmtak wordt het volk overvloedig gezegend, wij zingen 'Alleluja' en alle lichten worden aangestoken. Wij lezen over de schepping van de mens (lied 3, 'Ten dage'), over Gods zorg voor mensen (lied 131 'Die mij droeg'), over de vondst van het lege graf (Marcus 16, 1-9) en (lied 53 'Dan zal ik leven').

In zijn homilie gaat pater Gaston dieper in op de vragen die zijn leerlingen stelden na de dood van hun leider Jezus. Ze waren geen vissers meer, ze waren anders gaan kijken en denken, ze meenden de daden van God te hebben gezien. Jezus was echter ter dood gebracht als een opstandige slaaf, had hij het wel bij het rechte eind? Zij waren gevluht, Petrus had hem verraden, excuses hadden ze genoeg ... Ze waren weer bijeengekomen, dachten na, zagen dat Jezus zijn levensoriëntatie bij hun God had gevonden. Konden ze hem om vergeving vragen? Konden ze weer in vrede gaan? Kon Jezus hen nieuw maken over zijn dood heen?

Ze hebben het antwoord van Jezus ervaren. Omdat ze er in slaagden te leven in zijn geest, voelden ze dat hij hun leven bleef oriënteren, ze voelden: hij leeft! Zijn kracht ten leven werd in hen zo sterk dat ze zich geroepen voelden om Jezus wereldwijd te verkondigen. Jezus was in hen, bij hen: zij waren zeker: Jezus leeft! Paulus schreef dit later zo in zijn brief aan de Korintiërs: Hij is verrezen!

Nog steeds volgen mensen hem: Romero, paus Franciscus. Voor hen is hij springlevend, maar ook veel gewone mensen laten zich door hem inspireren en zetten zich in voor hun medemensen. Als je zo een mooie viering meemaakt als vanavond, weet je: Jezus is bij ons, hij leeft. Alleluja!

Lied 97 'Jesus bleibet meine Freude' is de overgang van de homilie naar het tafelgebed: 104 'Gij die weet wat in mensen omgaat', gevolgd door het 'Onze Vader', de Vredeswens en het gezamenlijk breken van brood en het delen van de wijn. Wij krijgen een lichtje en een kaartje waarop de geloofsbelijdenis gedrukt is.

Wij zingen lied 184 'Wie zijn leven niet wil delen' en dan lied 13, het lied aan het licht (Guido?) met het paasvuur bij ons en luidop lezen we de geloofsbelijdenis: ***"Ik geloof in de goddelijke toekomst van de mensheid, een toekomst van leven."*** Na een inleidende tekst van de voorganger, sluiten we deze viering af met een zegening en een wens: lied 41 'Old Irish Blessing!' Vergeet de godslamp niet!

De viering wordt pas echt geëindigd met de wens van Guido: lied 135 'Dat een nieuwe wereld komen zal, waar brood genoeg en water stroomt voor allen!'

Het is nacht geworden en de receptie waar iedereen wordt verwacht, luidt Pasen in, met chocolade eieren.

Op **zondag 27/03 zingt het Effatakoor Pasen in de gevangenis**. Een twintigtal zangers, Hilde als dirigente, Filip met zijn piano, een zeventigtal vrouwelijke en mannelijke gevangenen en de nodige cipers luisteren naar de voorganger Wauthier de Mahieu, jezuïet van Drongen en Elke, de pastoraal verantwoordelijke. Wachten wordt korter met koffie en een koekje van Leen. Dan het 'Lied tot Jezus Christus' en het evangelie volgens Lucas, 24, 13-35, het verhaal van de leerlingen van Emmaüs. Lied 39 'Voor kleine mensen' past bij deze ontgoochelde mensen zeer goed tot ze Jezus herkennen bij het breken van het brood: "Blijf bij ons, Heer, want het wordt avond!". Het grote dankgebed, het zingen over licht en leven, 'Dan zal ik leven', een afscheidswens 'Irish Blessing', wat traag ingezet, en een daverend 'Gezegend deze dag': **Zalig Pasen!**

Van 28 tot 31 maart gaat Effata naar de jeugdherberg van Hasselt. Waar Tom V en Sylvie het altijd weer gaan zoeken en ... vinden, is me helemaal niet duidelijk, maar Hasselt is een aanrader, ook de splinternieuwe jeugdherberg waar we verblijven. Je kunt je er gemakkelijk verplaatsen per auto, met openbaar vervoer, met je eigen of een gehuurde fiets, en de afstanden zijn in de stad redelijk zodat je heel veel te voet kan. Met een beetje hulp geraak ook ik op veel plaatsen. Hasselt noemt zich terecht de 'Hoofdstad van de smaak', te bezoeken is er het modemuseum (niet open!), de abdijsite Herkenrode (waar een koor Laudate zingt en het licht bewondert), het jenevermuseum, de Japanse tuin (zal nog prachtiger zijn als alles bloeit!), het stadsmuseum. Sommigen onder ons houden het bij 'shoppen' en anderen gaan naar Tongeren om iets bij te leren over gladiatoren, met een gewone stadswandeling onder de leiding van Odette gaat ook weer de tijd nuttig voorbij! We hebben steeds pater Gaston in ons midden, die bijzonder geïnteresseerd is in 'het heilig paterken' en pater Jan Hafmans komt ons ook eens bezoeken (Wittem is niet zo heel ver weg!). Naar de zwemkom gaan lukt niet, maar de kathedraal weet nu wel iedereen liggen. Of 'virga' en 'virgo' iets anders is, en wie is 'Jesse' toch weer? En waarom is het een kathedraal?

Het eten is lekker en genoeg, de bedden zijn hard (zoals het moet zijn), ik heb het koud 's nachts en slaap dus veel te weinig. We eindigen met een stevige wandeling in het bos van Kiewit en elke avond is er een avondsluiting.

De eerste avond verzorgt Anja de avondsluiting rond het verhaal van de leerlingen van Emmaüs en de vraag of wij ook dat gevoel kunnen benoemen als wij hem ontmoeten en voor wie wij dit gevoel willen koesteren: een lied en een licht, brandend in ons.

De tweede avond is verzorgd door Bernadette, die ook een verhaal voorleest over hoe het allemaal kon gebeuren. Ze krijgt hulp van Matteüs, de vroegere Levi, die zich afvraagt wat hij nu moet doen, van Johannes, die zich ook schuldig voelt: "*Wat had Jezus hun misdaan?*" en van Lea, die Jezus als familie beschouwd, "*Wat moet ik gaan zeggen? Dat het afgelopen is?*" Een jongen van dertien is er ook bij, die de drie anderen niet begrijpt, die Jezus heeft gezien en gehoord, en die beseft: 'Jezus leeft!' We luisteren naar een lied, gezongen door Caië, Agnes en Sylvie: '*Here I am, Lord*'

Op de derde avond is het aan Caië om voor te gaan bij het sluiten van de dag, met een dankbaar gevoel, ook van de stille genietters en met een lied: "*Gij badt op eenen berg alleen, ...*" Is dat niet van Guido Gezelle? Ook deze reis met Effata sluiten we vanavond af met een lied: "*O heer d'avond is neergekomen ...*"

Maar de echte afsluiter is de bedanking door Rita C voor al wat Tom en Sylvie hebben gedaan om dit verlof te doen slagen. Ze doet dat zoals Tom zelf het zou doen, met vijf kernwoorden met dezelfde beginletter die het allemaal duidelijk maken. Maar ze moet beroep doen op haar kennis van het West-Vlaams waar g en h identiek worden uitgesproken, anders gaat het niet: Hasselt, Heer-sur-Meuse, Hingene of Gingene en Sint-Martens-Voeren, Sint-Martens-Goeren of is het Sint-Martens-Hoeren? Een afscheidsgeschenk voor lichaamsverwennerij, een lach om het afscheid dragelijker te maken. Hasselt is voorbij.

De voorbije maand, heel veel denken aan Guido, regen buiten, koud, maar Effata blijft bestaan en doet het goed. Dank voor al wie deze reis en dit verblijf mogelijk maakten!

Wouter, zaterdag 2 april 2016.